

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Nota van Toelichting

Algemeen

1. Inleiding

Het onderhavige besluit strekt tot wijziging van de regels voor de voorkoming van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken, ten behoeve van de veiligheid en de gezondheid van de in het bedrijf of inrichting werkzame werknemers, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 2, afdeling 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (hierna Arbobesluit). Deze regeling heet de Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (ARIE), oftewel de ARIE-regeling.

Op grond van artikel 6 van de Arbeidsomstandighedenwet (hierna Arbowet) gelden voor bedrijven en inrichtingen die behoren tot een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie, nadere voorschriften gericht op het voorkomen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken en - indien een zwaar ongeval zich toch voordoet - het zoveel mogelijk beperken van de gevolgen van zo'n ongeval. Achtergrond van deze bijzondere verplichting is het gevaar dat de aanwezigheid van bepaalde hoeveelheden gevaarlijke stoffen met zich meebrengt. Zware ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen leiden tot ernstig persoonlijk letsel, materiële schade en grote maatschappelijke onrust. De nadere voorschriften hebben tot doel het reduceren van het risico op zware ongevallen en het reduceren van de effecten van eventuele ongevallen.

Aanleiding

Het doel van deze regeling is, net als bij de oude ARIE-regeling, de preventie van zware ongevallen bij bedrijfslocaties waar een bepaalde hoeveelheid gevaarlijke stoffen op enig moment aanwezig is of kan zijn. Deze regeling beoogt de gezondheid en veiligheid van de werkenden te beschermen tegen zware ongevallen en de gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken.

De ARIE-regeling stamt af van de verplichting uit 1981 om een Arbeidsveiligheidsrapportage (AVR) op te stellen; de AVR-regelgeving. Deze verplichting gold voor werkgevers van bedrijven en inrichtingen met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. De kern van deze AVR-regelgeving was dat bedrijven en inrichtingen over hun installaties, waarin zich bepaalde hoeveelheden gevaarlijke stoffen bevinden, in een schriftelijke rapportage verantwoording aflegden over de gevaren voor de werknemers en over de wijze waarop deze gevaren werden beheerst.

Daarnaast is in 1996 de zogenaamde Seveso II-richtlijn van kracht geworden, die betrekking had op risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten voor werknemers, maar ook omwonenden, het milieu en openbare orde. Deze richtlijn volgde de Seveso-richtlijn op, die inwerking trad in 1982. Bij de implementatie van de richtlijn in Nederland is er voor gekozen deze richtlijn te implementeren in één gezamenlijke amvb (het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999; Stb. 1999 234), ondertekend door de bewindspersonen van IenW (toentertijd VROM), BZK en SZW. In 2012 is de Seveso-II richtlijn opgevolgd door de Seveso III-richtlijn (Richtlijn

2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012), die is uitgewerkt in het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015).

Ondanks het feit dat Europese regelgeving werd geïmplementeerd voor bedrijven en inrichtingen met grote hoeveelheden stoffen in huis met risico's tot zware ongevallen voor werknemers, het milieu en de openbare orde, bleef de AVR-regeling in stand. Nederland vond namelijk dat in de bedrijven en inrichtingen die net buiten de reikwijdte van het Brzo 1999 vielen, de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen toch een intern risico vormde voor werknemersveiligheid, en dat de AVR-verplichting voor deze groep bedrijven en inrichtingen daarom gewenst is (Stb. 1997, 60). Uiteraard vielen en vallen deze bedrijven en inrichtingen ook onder de reguliere RI&E, maar die was niet specifiek genoeg voor deze groep bedrijven en inrichtingen, vanwege het risicovolle karakter van deze categorie bedrijven en van de daar gebruikte c.q. aanwezige stoffen. Vandaar dat er extra regels waren opgesteld voor deze groep bedrijven en inrichtingen. Omdat de AVR-regeling niet meer aansloot op het Brzo 1999 en deze tegelijkertijd gemoderniseerd diende te worden (met meer focus op organisatorische maatregelen), werd de AVR-regeling in 2004 herzien (Stb. 2004, 69). Deze herziene regeling werd de ARIE-regeling. De ARIE-regeling focust dus op de gezondheid en veiligheid van werknemers, terwijl de Brzo-regelgeving zich daarnaast ook richt op milieuveiligheid, de omwonenden en de openbare orde. Globaal geschat zijn er 400 Brzo-inrichtingen en vielen er 800 bedrijven onder de oude ARIE-regeling. Schatting is dat ook onder de nieuwe ARIE-regeling ongeveer 800 bedrijven en inrichtingen zullen vallen. Dit is inclusief de Brzo-bedrijven. Vanaf 2008 heerste discussie in de politiek om de ARIE-regeling af te schaffen, omdat het nationale wetgeving betrof die verder ging dan EU-wetgeving. In die tijd was de tendens dat de overheid meer op de achtergrond moest treden, en in dat kader heerste de wens om de ARIE-regeling in te trekken. Dit was opgenomen in de Arbovisie 2020 (Kamerstukken II 2011/12, 25883, nr. 209). Toen in 2012 een nieuwe kabinet aantrad, nam deze de Arbovisie over, met uitzondering van het voorstel om de ARIE-regeling in te trekken. In plaats daarvan was het plan dat er een vereenvoudigde versie van de ARIE-regeling zou komen (Kamerstukken 2012/13, 25883, nr. 219). Door andere prioriteiten is dit herzieningstraject aanzienlijk vertraagd en pas begin 2020 van start gegaan.

Ook de Raad van State heeft in 2012 - toen werd voorgesteld de ARIE-regeling te schrappen omdat het een nationale kop betreft - in zijn advies (Staatscourant 2014, nr. 18929) aanbevolen om de ARIE-regeling te behouden. De reden die de Raad van State gaf voor dit advies, was het feit dat met de ARIE-regeling is beoogd een specifiek niveau van bescherming te bieden dat is toegesneden op bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. De invoering van de ARIE-regeling als aanvulling op de reguliere bepalingen inzake arbeidsomstandighedenbeleid werd destijds noodzakelijk geacht gelet op het inherente gevaar van een bepaalde (grote) hoeveelheid gevaarlijke stoffen, waardoor er altijd een kans is dat deze stoffen vrijkomen en schade aanbrengen in hun omgeving. Door de regering was niet toegelicht waarom deze noodzaak niet meer zou gelden.

Tevens is in 2010 door de Sociaal-Economische Raad (SER) een [onderzoek](#) uitgevoerd naar het nut en het effect van de ARIE-regeling, plus verbeterpunten. Conclusie van dit onderzoek was dat de ARIE een goed effect heeft en dat, gezien de ernst van de risico's waarvoor de ARIE-regeling van toepassing is, een dergelijke regeling in het publieke domein in de rede ligt. Hierdoor pleitte de SER unaniem voor het behoud van de ARIE en de verplichtingen die daaruit voortvloeien. Wel gaf de SER aan dat de aanwijssystematiek vereenvoudigd dient te worden omdat deze te moeilijk is, en dat het makkelijker voor bedrijven en inrichtingen moet zijn om te bepalen of het bedrijf of de inrichting ARIE-plichtig is. Ook voor handhavers was het moeilijk te achterhalen of een bedrijf of inrichting ARIE-plichtig is. Het RIVM heeft daarop in 2011 een [rekenmodule](#) gelanceerd voor bedrijven. Echter, zelfs met toepassing van deze rekenmethode bleek het in de praktijk nog steeds moeilijk te bepalen of een bedrijf of inrichting ARIE-plichtig is. Mede als gevolg van de ingewikkelde aanwijssystematiek werden nagenoeg geen nieuwe meldingen meer gedaan.

Naast de moeilijke aanwijssystematiek zijn er ook een aantal andere aanleidingen waardoor de ARIE-regeling herzien dient te worden. Ten eerste sluiten de categorieën van gevaarlijke stoffen niet aan op de in 2009 geïntroduceerde en op Europees niveau geharmoniseerde 'Classification, Labelling, Packaging' (de CLP-verordening; Verordening (EG) nr. 1272/2008, PbEG 2008, L 353). De CLP-verordening is een Europese verordening en stemt oude EU-wetgeving af op het wereldwijd geharmoniseerd systeem voor de indeling en etikettering van chemische stoffen GHS, een systeem van de Verenigde Naties om gevaarlijke stoffen te identificeren en gebruikers over die gevaren te informeren. Bovendien verviel met de inwerkingtreding van de CLP een deel van de aanwijsggrond¹. De ARIE-regeling is nog niet geharmoniseerd op de CLP-verordening en gebruikt daarnaast nog een verouderde methodiek met een ingewikkelde rekenmethode. Verder is de CLP-indeling al wel overgenomen in het Brzo 2015, waardoor de oude ARIE-regeling ook niet meer aansluit op het Brzo 2015.

Ten tweede was er in de oude ARIE-regeling enkel de mogelijkheid voor strafrechtelijke handhaving, waardoor de Inspectie SZW geen bestuurlijke boete kon opleggen. In artikel 9.9a van het Arbobesluit over strafbare feiten en overtredingen werd daartoe verwezen naar de artikelen die betrekking hebben op de ARIE-regeling. In artikel 9.9b over bestuursrechtelijke beboeting kwamen de artikelen over de ARIE-regeling nog niet voor. De herziene ARIE-regeling komt zowel onder strafrecht als bestuursrecht te vallen, zoals ook geldt voor het Brzo 2015. Dit houdt in dat voor de ARIE-regeling een dual stelsel gaat gelden, waarbij de Inspectie SZW en het OM afhankelijk van de ernst en de hoeveelheid zaken, kunnen besluiten tot strafrecht dan wel bestuursrecht. Uitgangspunt is bestuursrechtelijke handhaving. In onderling overleg tussen het OM en de Inspectie SZW kan bij een individuele zaak worden besloten strafrechtelijk op te treden. Ten derde leverde de scheidslijn tussen de ARIE-regeling en de Brzo-regelgeving problemen op. Bedrijven en inrichtingen konden door schommelingen in de hoeveelheid gevaarlijke stoffen van Brzo naar ARIE gaan of andersom, waardoor ze deels met verschillende regels te maken hadden. Bovendien was het ook voor de Inspectie SZW lastig om te bepalen of een bedrijf of inrichting ARIE of Brzo was, en welk handavingsregime ze konden toepassen. Tevens bood de grens tussen de twee regelingen speelruimte, doordat bedrijven en inrichtingen bij de Inspectie SZW aangaven onder de andere regeling te vallen. Daarom is er in de nieuwe ARIE-regeling voor gekozen dat de Brzo-inrichtingen ook ARIE-plichtig zijn en dus moeten voldoen aan de verplichtingen van de ARIE, voor zover er sprake is van gevaarlijke stoffen die boven de ARIE drempelwaarden uitkomen. Hierdoor dienen deze Brzo 2015-inrichtingen aan alle ARIE-verplichtingen te voldoen. Omdat in veel gevallen de verplichtingen gelijkloidend zijn (en ervan uitgaand dat de bedrijven het Brzo 2015 naleven) geldt daarbij in veel gevallen het vermoeden dat men al aan de ARIE-regeling voldoet.

2. Hoofdpijnen van het voorstel

Zoals in paragraaf 1 vermeld vallen bedrijven die een hoog intern risico voor de werknemers kennen, maar een te beperkte hoeveelheid gevaarlijke stoffen in huis hebben om een extern risico te geven, buiten de werkingssfeer van het Brzo 2015. Het doel van de ARIE-regeling is om bedrijven en inrichtingen die met een bepaalde mate van gevaarlijke stoffen werken en daardoor een hoog intern risico voor de veiligheid of gezondheid van de werknemer kennen, maar niet binnen de scope van het Brzo 2015 vallen, alsnog via de ARIE-regeling gelijksoortige verplichtingen op te leggen. Het uiteindelijke doel van de ARIE-verplichtingen is het behouden en verbeteren van de werknemersveiligheid en -gezondheid.

---

¹ Hierbij gaat het om bepalingen die onderdeel uitmaakten van de oude Wet milieugevaarlijke stoffen (die verviel per 1 juni 2008), die vervolgens tot de inwerkingtreding van de CLP onderdeel uitmaakten van hoofdstuk 9 van de Wet milieubeheer.

Hoofdlijnen waarop de ARIE-regeling gewijzigd wordt, zijn het vereenvoudigen van de aanwijssystematiek van de ARIE-regeling en harmonisering van de aanwijssystematiek op de CLP-verordening; uitbreiding van de handhaving; aansluiting van de ARIE-regeling op het Brzo 2015 en een beperkte aanpassing van de verplichtingen. Deze worden hieronder verder toegelicht.

Aanwijssystematiek en aansluiting op de CLP-verordening

In de oude ARIE-regeling werden stoffen ingedeeld in vier categorieën stoffen, te weten ARIE ontplofbaar, ARIE brandbaar, ARIE toxisch en ARIE extreem toxisch. Categorisering vond plaats door middel van een rekenmethode (bijvoorbeeld op basis van omstandigheidsfactoren) die door werkgevers en arbodeskundigen als te moeilijk werd ervaren. Vanwege de moeilijkheidsgraad en het verouderde systeem van de ARIE-regeling, die niet aansluit op de CLP-verordening, wordt in de nieuwe ARIE-regeling geen gebruik meer gemaakt van de oude ARIE-categorieën met moeilijke rekenmethodes en omstandigheidsfactoren. In plaats daarvan is een simpelere aanwijssystematiek ontwikkeld waarbij CLP-categorieën van stoffen en individuele stoffen worden gelinkt aan een drempelwaarde, zonder toepassing van een rekenmethode. Er wordt dus gekeken naar de intrinsieke eigenschappen van een stof en het gevaar daarvan, in combinatie met een drempelwaarde. Deze aanwijssystematiek wordt ook toegepast in het Brzo 2015.

De lijst met deze stoffen is te vinden in deel I van bijlage 0 van de Arbeidsomstandighedenregeling (hierna Arboregeling). In deze lijst is zoveel mogelijk aangesloten op bijlage I van de Richtlijn 2012/18/EU, PbEU 2012, L 197. Als drempelwaarden wordt uitgegaan van 30% van de drempelwaarden voor lagedrempelinrichtingen van het Brzo 2015. Daarmee wordt bereikt dat de ARIE-regeling geldt voor bedrijven of inrichtingen waar wel een aanzienlijke hoeveelheid gevaarlijke stoffen aanwezig is, maar te weinig om onder de Brzo 2015 te vallen. Hiermee wordt bereikt dat bedrijven en inrichtingen die (net) niet onder het Brzo 2015 vallen, vanwege de interne risico's van de aanwezige gevaarlijke stoffen voor de gezondheid en veiligheid van werknemers moeten voldoen aan de verplichtingen die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van het Arbobesluit; dus de aanvullende ARIE-bepalingen. Heeft het bedrijf of de inrichting een bepaalde stof in huis waarvan de CLP-categorie van die stof opgenomen is in de ARIE-bijlage, en overschrijdt het bedrijf qua hoeveelheid de drempelwaarde van deze categorie (of verwacht het bedrijf of de inrichting deze drempelwaarde te overschrijden door toevoer en/of stofvorming door middel van processen), dan valt het bedrijf of de inrichting onder de doelgroep van de ARIE-regeling. Bij het vaststellen van dit percentage is met name gekeken naar het risico van deze gevaarlijke stoffen voor werkenden in dergelijke bedrijven of inrichtingen.

De CLP-verordening stemt oude EU-wetgeving af op het wereldwijd geharmoniseerde systeem voor de indeling en etikettering van chemische stoffen, dat in 2009 in werking is getreden. De CLP-verordening stelt tevens algemene standaarden voor verpakking en verplichte REACH informatie in de vorm van veiligheidsinformatiebladen vast om een veilige levering van gevaarlijke stoffen en mengsels te garanderen. De wijziging naar CLP-regelgeving leidde tot verschillen met de ARIE-regeling, waardoor categorie-indelingen van de ARIE vervielen (er was bijvoorbeeld geen categorie ontplofbaar en (zeer) giftig meer). Hierdoor is betere aansluiting van ARIE op CLP noodzakelijk. Ook het Brzo 2015 hanteert de CLP. Dit maakt dat in het kader van het aansluiten van de ARIE-verplichtingen op de Brzo-verplichtingen het eveneens noodzakelijk is dat de oude ARIE-categorieën worden geharmoniseerd met de nieuwe CLP-categorieën. Tevens is naast de harmonisatie met CLP aangesloten bij de lijsten van stoffen in het Brzo 2015.

Het RIVM heeft in 2011 een rapport² geschreven, dat tijdens het herzieningstraject als hulpmiddel is gebruikt om de terminologie uit de oude ARIE-regeling af te stemmen op

² Kenmerk 620870001, 'Voorstel voor afstemming Nederlandse regeling voor gevaarlijke stoffen ARIE op Europese CLP-verordening'

het nieuwe CLP-stelsel. Op basis van dit rapport is tijdens het herzieningstraject een nieuwe lijst ontwikkeld, waarbij gepoogd is de categorieën uit de oude ARIE-regeling zoveel mogelijk te vertalen naar de geldende CLP-categorieën. Vanwege het gevaar dat deze stoffen kunnen vormen, is een aantal categorieën die het RIVM ziet als hoog/midden-relevant, toch opgenomen in de lijst, vanwege de gevaaraspecten van deze stoffen voor de gezondheid en veiligheid van werknemers. Naast de in deel I van bijlage 0 van de Arboregeling genoemde CLP-categorieën met bijbehorende drempelwaarden die onder de ARIE-regeling vallen, is in deel II van de bijlage een lijst met specifieke stoffen opgenomen waaraan een specifieke drempelwaarde toebedeeld is anders dan de algemene drempelwaarde voor de CLP-categorie waartoe deze stoffen behoren. Bij deze stoffen is afgeweken van de algemene CLP-drempelwaarde voor die categorie uit deel I van de bijlage, omdat de stof als risicovoller wordt beschouwd, of juist als minder risicovol dan de rest van de groep.

Ten slotte bevat deel III van de bijlage een sommatieregel. Daarbij gaat het om de situatie waarbij de individuele gevaarlijke stoffen de drempelwaarden niet overschrijden, maar het geheel van de aanwezige stoffen tezamen wel een drempelwaarde overschrijdt.

Aansluiting ARIE op Brzo 2015

Naast het feit dat het Brzo 2015 ook CLP-drempelwaarden hanteert en dit ook voor de herziene ARIE-regeling gaat gelden, zijn ook de definities, de verplichtingen en de nadere invulling van die verplichtingen (uitgewerkt in de Arboregeling en voor het Brzo 2015 uitgewerkt in de Regeling risico's zware ongevallen (hierna Rrzo)) zoveel als mogelijk gelijkgetrokken met de verplichtingen in het Brzo 2015 en de Rrzo. Deze gelijktrekking is overigens niet altijd mogelijk, aangezien het Brzo 2015 ook andere doelen dient, naast de werknemersveiligheid.

Zoals onder aanleiding is toegelicht, zijn in de nieuwe ARIE-regeling Brzo 2015-inrichtingen die ook stoffen in huis hebben die onder de ARIE-regeling vallen, tevens ARIE-plichtig. Deze keuze heeft als consequentie dat de ARIE-verplichtingen in de Arboret tekstueel zoveel mogelijk moeten zijn afgestemd op het Brzo 2015.

Door een andere aanwijssystematiek waarbij een rekenmethode achterwege gelaten wordt, en CLP-categorieën gelinkt zullen worden aan drempelwaarden, zullen bedrijven die niet onder de oude ARIE-regeling vallen, wel onder de nieuwe ARIE kunnen vallen en andersom.

Verplichtingen

Verder zijn in de herziene ARIE-regeling de teksten van de verplichtingen beter op de verplichtingen in het Brzo 2015 afgestemd, zodat bedrijven en inrichtingen met gevaarlijke stoffen rond de overgang niet met anders opgeschreven regels te maken hebben. Zeker ook in het kader van het aansluiten van Brzo 2015-verplichtingen op ARIE-verplichtingen, dienen de verplichtingen inhoudelijk overeen te komen. Voor de bedrijven blijven de ARIE-verplichtingen inhoudelijk nagenoeg gelijk, op tekstuele aanpassingen na. Wel is de meldplicht algemeen uitgebreider, en ook de bepalingen betreffende het melden van zware ongevallen en meer ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen op een bedrijventerrein is nieuw (meer gericht op samenwerking en voorlichting). De verplichtingen worden hieronder in hoofdlijnen beschreven.

Allereerst dient een bedrijf of inrichting zich te melden als zijnde ARIE-plichtig, indien uit de aanwijssystematiek blijkt dat het bedrijf of inrichting onder de ARIE-regeling valt. Verder dient de werkgever in de volgende gevallen een nieuwe melding te maken: als er wijzigingen binnen het bedrijf of inrichting optreden, technisch of organisatorisch van aard; als een werkgever denkt niet meer onder de ARIE te vallen; of als een bedrijf of inrichting gaat sluiten. In de laatste twee gevallen blijft de ARIE-regeling nog dertig dagen na ontvangst van de melding geldig voor het bedrijf of de inrichting. Deze termijn bewerkstelligt enerzijds dat het bedrijf of de inrichting niet door een enkele mededeling van het ene op het andere moment onder zijn ARIE-verplichtingen uitkomt, dat wil zeggen blijft zorgen voor een ARIE-proof afbouw/sluiting, en geeft anderzijds de

Inspectie SZW de ruimte voor onderzoek of het bedrijf of de inrichting inderdaad niet meer ARIE-plichtig is. Is de Inspectie SZW van oordeel dat het bedrijf of de inrichting nog steeds ARIE-plichtig is, dan moet ze dit binnen de termijn van 30 dagen onderbouwd schriftelijk meedelen aan de werkgever. Ligt er na afloop van die termijn geen onderbouwd schriftelijk oordeel van de Inspectie SZW, dan is deze afdeling niet meer op het bedrijf of de inrichting van toepassing. Dit laat uiteraard onverlet, dat de Inspectie SZW in de toekomst weer van oordeel kan zijn dat het bedrijf of de inrichting vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen zoals bedoeld in artikel 2.2, wel onder de werking van deze afdeling valt en de werkgever aan de daarin opgenomen verplichtingen moet voldoen.

Verder dient een bedrijf of de inrichting een melding te maken aan de toezichthouders van de Inspectie SZW als een zwaar ongeval is opgetreden binnen de bedrijf of de inrichting.

Bij inwerkingtreding van deze herziene regelgeving moeten alle bedrijven en inrichtingen zich (opnieuw) melden als ARIE-plichtig bedrijf of inrichting, indien deze bedrijven of inrichtingen onder de herziene ARIE-regeling zullen vallen. De bedrijven en inrichtingen die onder de ARIE komen te vallen dienen zich te melden met de actuele gegevens, gebaseerd op de nieuwe aanwijssystematiek en de aanpassingen op basis van de CLP. Deze meldplicht geldt dus voor zowel ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen die al onder de oude regeling vielen als voor ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen die niet onder de oude regeling vielen, indien deze bedrijven en inrichtingen nu wél onder de regeling vallen. Ook Brzo-inrichtingen die onder de nieuwe ARIE-regeling gaan vallen, dienen zich te melden als ARIE-plichtig bedrijf of inrichting. Bedrijven die op grond van de aanwijssystematiek onder de herziene ARIE-regelgeving komen te vallen, zullen een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake de beheersing van de risico's van zware ongevallen moeten uitvoeren, waarbij de gevaren en risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen systematisch geïdentificeerd en geëvalueerd en schriftelijk worden vastgelegd. Ook de scenario's voor mogelijke zware ongevallen worden hierin schriftelijk vastgelegd.

Verder dient ieder ARIE-plichtig bedrijf of inrichting ten behoeve van de planning voor noodsituaties een intern noodplan op te stellen, dat wordt gebaseerd op de risico-inventarisatie en -evaluatie en de op grond daarvan getroffen maatregelen. Daarnaast zullen ARIE-bedrijven een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) moeten opstellen. Het VBS is een managementsysteem op het gebied van beheersing van veiligheidsrisico's. Het VBS bestaat uit zeven elementen en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het veiligheidsbeheerssysteem en het preventiebeleid (dit is verder uitgewerkt in de Arboregeling). Doelstelling van het VBS is dat er continue verbetering gerealiseerd wordt op het gebied van veiligheid.

Bovendien moet de werkgever – in geval van wijzigingen binnen de bedrijfslocatie die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen – de producten die voortkomen uit de verplichtingen bijwerken. De aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie dient in ieder geval zo vaak als nodig en tenminste eenmaal per vijf jaar te worden uitgevoerd.

Uiteraard is het niet de bedoeling om Brzo-inrichtingen met de naleving van dubbele (nagenoeg) identieke systeemverplichtingen en regimes op te zadelen. In verband daarmee is in artikel 2.2 aangeduid aan welke ARIE-verplichtingen Brzo-inrichtingen al geacht worden te voldoen, er vanuit gaande dat ze hun vergelijkbare verplichtingen uit hoofde van het Brzo 2015 correct nakomen. Zie uitgebreid de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2.2.

Verder dient een ARIE-plichtig bedrijf of inrichting alle naburige bedrijven of inrichtingen de benodigde informatie te verstrekken, indien een zwaar ongeval binnen dat bedrijf gevolgen kan hebben voor de veiligheid en gezondheid van werknemers in naburige bedrijven of inrichtingen. Voor ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen op eenzelfde bedrijventerrein geldt een extra samenwerkingsverplichting.

In geval van een zwaar ongeval dient de werkgever de Inspectie SZW daarvan direct op de hoogte te brengen onder verstrekking van de relevante gegevens.

Zolang een ARIE-plichtig bedrijf of inrichting niet heeft voldaan aan de essentiële ARIE-verplichtingen mag hij de desbetreffende bedrijfsactiviteiten niet uitvoeren c.q. opstarten.

Voor de Inspectie SZW vervalt de verplichting om een kopie van een melding van een ARIE-plichtig bedrijf of inrichting door te sturen aan partner-toezichthouders. De reden hiervoor is dat de ARIE specifiek gericht is op arbeidsveiligheid. Verder heeft de ARIE-regelgeving weinig relatie met externe veiligheid en milieuzaken. Milieugevaarlijke stoffen worden daarom ook niet meegenomen in de ARIE-regeling.

Handhaving

In tegenstelling tot de overige Arboregelgeving en het Brzo 2015 kon de oude ARIE-regeling alleen via het strafrecht worden gehandhaafd. In de nieuwe ARIE wordt naast het strafrecht ook bestuursrecht geïntroduceerd. Op deze manier kan de Inspectie SZW een breder palet aan handhavinginstrumenten inzetten. Voor het Brzo 2015 is in 2013 het bestuursrecht geïntroduceerd, waardoor zowel bestuursrecht als strafrecht toepasbaar zijn in het Brzo 2015. Dit is echter nooit geregeld voor de ARIE-regeling.

Middels deze herziening wordt alsnog verwezenlijkt dat zowel strafrecht als bestuursrecht toepasbaar is (per geval te beoordelen door de Inspectie SZW in overleg met het OM), zodat dit gelijk wordt getrokken met het Brzo 2015. Hierdoor kan de Inspectie SZW onder meer gebruik maken van de handhavingsmiddelen 'last onder bestuursdwang' en 'last onder dwangsom' en wordt derhalve het handhavingrepertoire uitgebreid. De boeteoplegging zal verder worden uitgewerkt in een op de ARIE-regeling toegespitste beleidsregel.

3. Verhouding tot nationale en Europese regelgeving

De CLP-verordening

Zoals reeds eerder beschreven, wordt de ARIE-aanwijssystematiek gemoderniseerd en zodoende geharmoniseerd met de Europese Verordening ((EG) nr. 1272/2008) betreffende de indeling, etikettering en verpakking (Classification, Labelling and Packaging – CLP) van gevaarlijke stoffen, dat gebaseerd is op het mondiaal geharmoniseerde systeem (Globally Harmonised System – GHS) van de Verenigde Naties. De CLP-verordening is sinds 1 juni 2015 de enige regelgeving die in de EU van kracht is voor indeling en etikettering van stoffen en mengsels. De CLP-verordening is wettelijk bindend in alle lidstaten en rechtstreeks van toepassing op alle bedrijfstakken. Zodoende dient de ARIE-regelgeving hierop ook aangepast te worden.

Seveso-III richtlijn

Zoals reeds eerder benoemd, stelt de Europese Seveso-III richtlijn de drempel vast van de hoeveelheden gevaarlijke stoffen waarboven een bedrijf of inrichting onderworpen is aan de voorschriften inzake de preventie van zware ongevallen en de beperking van de gevolgen daarvan voor mens en milieu. Om de Seveso III-richtlijn ten uitvoer te leggen, is het Brzo 1999 ingetrokken en vervangen door het Brzo 2015.

Brzo 2015

Zoals in de vorige paragraaf al uitvoerig beschreven, is het Brzo 2015 de Nederlandse implementatie van de Europese Seveso-III richtlijn, voor wat betreft de verplichtingen voor Brzo-inrichtingen.

Brzo 2015 en de Omgevingswet

Op 1 juli 2022 treedt – naar verwachting – de nieuwe Omgevingswet in werking, bedoeld als bundeling en vereenvoudiging van het omgevingsrecht. De Omgevingswet wordt verder uitgewerkt in vier amvb's. Deze vier amvb's vervangen circa zestig oude amvb's,

waarvan één amvb het huidige Brzo is. Het Brzo 2015 komt terug in verschillende van deze vier amvb's:

- Het Omgevingsbesluit: Procedures, coördinatie, toezicht en handhaving komen terug in dit onderdeel.
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal): Dit onderdeel bevat algemene, rechtstreeks werkende regels voor activiteiten in de leefomgeving (o.a. milieu en water). Ook worden in dit besluit vergunningplichten aangewezen. De inhoud van het huidige Brzo 2015 staat vooral in het Besluit activiteiten leefomgeving (met name paragraaf 4.2).
- Besluit kwaliteit leefomgeving: De aanwijzing van domino-inrichtingen, de risicokaart en de veiligheidsafstanden in het omgevingsplan krijgen een plaats in deze amvb.

De vierde Omgevingswet-amvb, het Besluit bouwwerken leefomgeving, bevat geen bepalingen die specifiek van toepassing zijn voor Brzo-inrichtingen. De nieuwe Omgevingswet legt de focus op 'milieubelastende activiteiten' en niet op 'de inrichting'. Vanwege de Europeesrechtelijke basis van het Brzo 2015 heeft het begrip 'milieubelastende activiteit' voor een Seveso-inrichting in de praktijk dezelfde betekenis als het huidige inrichtingenbegrip.

Brzo 2015 in relatie tot de ARIE-regeling

In de meeste gevallen wordt een Brzo-inrichting een ARIE-plichtig bedrijf of inrichting (behalve als de Brzo-inrichting enkel milieugevaarlijke stoffen heeft en op basis daarvan is aangewezen als Brzo-inrichting). Afstemming tussen de twee regelingen is daarom noodzakelijk. Als gevolg daarvan zijn in de herziening van de ARIE-regeling de verplichtingen voor de ARIE-bedrijven tekstueel nagenoeg gelijk getrokken met het Brzo. Dat houdt in, dat als een Brzo-inrichting al aan de Brzo-verplichtingen voldoet, het wordt vermoed ook aan de ARIE-verplichtingen te voldoen. Thans kunnen Brzo-inrichtingen onder beide regelingen vallen. Voor hen is het een verbetering dat de verplichtingen die in beide regelingen voorkomen gelijklopend zijn. Hetzelfde is het geval voor bedrijven of inrichtingen die van alleen ARIE-plichtig bedrijf of inrichting ook Brzo-inrichting worden.

Zoals hierboven bij paragraaf 2 al is opgemerkt, is het niet de bedoeling om Brzo-inrichtingen met de naleving van dubbele (nagenoeg) identieke systeemverplichtingen en regimes op te zadelen. In verband daarmee is in artikel 2.2 aangeduid aan welke ARIE-verplichtingen Brzo-inrichtingen al geacht worden te voldoen, ervan uitgaande dat ze hun vergelijkbare verplichtingen uit hoofde van het Brzo 2015 correct nakomen. Zie uitgebreid de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2.2.

4. Gevolgen

Algemeen

Een belangrijk gevolg van de invoering van de onderhavige regeling ten opzichte van de oude ARIE is dat bedrijven en inrichtingen beter en gemakkelijker kunnen bepalen of zij ARIE-plichtig zijn, hetgeen kan bijdragen aan een betere bescherming van de werknemers. Verder is de herziene regeling beter handhaafbaar voor de Inspectie SZW. Voor bedrijven en inrichtingen die nieuw onder de ARIE komen te vallen, leidt de herziene regeling tot hogere administratieve lasten; voor de bedrijven en inrichtingen die al onder de ARIE vielen blijven de lasten nagenoeg gelijk.

Met de ARIE-regeling wordt beoogd ten behoeve van de gezondheid en veiligheid van werknemers aan bedrijven en inrichtingen met hoge risico's extra eisen te stellen. Deze eisen werden al gesteld in de oude ARIE-regeling, maar de nieuwe ARIE kan – doordat deze gebruikersvriendelijker is én handhaafbaarder – leiden tot een betere en eenvoudigere naleving en daarmee tot meer garanties voor de gezondheid en veiligheid van werknemers. Tevens moet deze herziene regeling dus leiden tot een hoger

veiligheidsniveau. Dit vanwege de verhoogde aandacht van de bedrijven en inrichtingen op het voorkomen van zware ongevallen en beperken van de gevolgen daarvan. Verder zal de inwerkingtreding van deze regeling voor veel (nieuwe) ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen een extra werkinspanning betekenen om de nieuwe verplichtingen aanvankelijk te implementeren en vast te leggen en later om deze bij te houden. Hierdoor zal een invoeringstermijn van één jaar worden gehanteerd, vanaf de datum van inwerkingtreding van de herziene regeling.

5. Uitvoering en handhaving

De Inspectie SZW is belast met het toezicht op de naleving van de Arbowet- en regelgeving, inclusief de ARIE-regeling. Doordat de aanwijssystematiek eenvoudiger toe te passen is en het gemakkelijker wordt te bepalen of een bedrijf of inrichting wel of niet ARIE-plichtig is, er een betere aansluiting van definities en verplichtingen is met het Brzo 2015, en het feit dat de ARIE-verplichtingen ook voor alle Brzo-inrichtingen gaan gelden, wordt een betere handhaving mogelijk.

Verder kon - in tegenstelling tot de overige Arbowet- en regelgeving en het Brzo 2015 - de oude ARIE-regeling alleen via het strafrecht worden gehandhaafd. In de nieuwe ARIE wordt naast het strafrecht ook bestuursrecht geïntroduceerd. Op deze manier heeft de Inspectie SZW een breder handhavingspalet, waardoor het effectiever kan handhaven.

PM: hier komt conclusie UenH-toets te staan

Algemene wet bestuursrecht

Voor het overige beschikt de Inspectie SZW over de reguliere toezichthoudende en handhavingbevoegdheden (artikelen 27, 28, 28a en 28b Arbowet).

6. Financiële gevolgen en regeldruk

Financiële gevolgen

De wijziging van het Arbobesluit heeft tot gevolg dat de Inspectie SZW de capaciteit moet uitbreiden met 16 FTE voor gespecialiseerde inspecteurs die toezicht gaan houden op de ARIE. De structurele kosten hiervoor zijn € 1,76 mln. per jaar. De Inspectie SZW heeft geen aanvullende middelen uit het Rijk nodig voor de kosten voor implementatie in ICT-systemen en in bedrijfsvoeringprocessen.

Regeldruk

De aanpassing in het Arbobesluit heeft gevolgen voor de administratieve lasten van bedrijven. Over het algemeen is de regeldruk beperkt, aangezien de herziene ARIE nagenoeg dezelfde verplichtingen betreft in vergelijking met de oude ARIE. Daarnaast worden in de herziene regeling de belangrijkste ARIE-verplichtingen en de verplichtingen op grond van het Brzo 2015 geüniformeerd, wat het makkelijker maakt om van de ene op de andere regeling over te gaan. Bovendien is de aanwijssystematiek van de ARIE vergemakkelijkt, hetgeen ook een positief effect heeft op de administratieve lasten. Het effect op de regeldruk van deze vereenvoudigingen is lastig in te schatten en waarschijnlijk beperkt.

Aan de andere kant nemen de administratieve lasten toe. Zo zullen alle 800 bedrijven en inrichtingen die ARIE-plichtig zijn kennis moeten nemen van de nieuwe verplichtingen, zich eenmalig (opnieuw of voor het eerst) moeten aanmelden en gegevens verzamelen. Deze handelingen te samen worden geschat op ca 2,5 uren per bedrijf. De geraamde kosten hiervan zijn € 0,13 miljoen.

Van de 800 bedrijven zijn er circa 200 die voor het eerst ARIE-plichtig zijn of niet al eerder onder de Brzo 2015-regeling vielen. Naast de bovengenoemde handelingen zullen zij aanvullende handelingen moet uitvoeren. Dit is onder anderen het inschakelen van deskundig advies (2 uren) als incidentele handeling. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 21.600 voor alle bedrijven in totaal. Daarnaast zijn er structurele handelingen voor het blijven voldoen aan de nieuwe richtlijnen (10 uren). De kosten hiervoor worden geraamd op € 0,11 miljoen.

Concluderend leidt de wetswijziging tot verhoogde incidentele kosten van € 0,13 miljoen en structurele kosten van € 0,11 miljoen. Bij alle berekening is het tarief van € 54,- per uur gehanteerd voor het intern uurtarief van een hoogopgeleide medewerker.

7. Advies en consultatie

PM

8. Overgangsrecht en inwerkingtreding

De herziene regeling zal inwerkingtreden op 1-7-2022. Omdat de regelgeving geactualiseerd is en bepaalde bedrijven en inrichtingen voor het eerst ARIE-plichtig zijn is voorzien in een overgangsregeling. Dat is ook het geval voor bepaalde Brzo-inrichtingen. Deze bedrijven en inrichtingen krijgen een jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit om de desbetreffende ARIE-verplichtingen op orde te brengen. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel II wordt uitgebreid op deze bedrijven en inrichtingen en hun verplichtingen ingegaan. Om het effect van de nieuwe ARIE-regeling te kunnen bepalen, en eventuele wijzigingen door te voeren in de regelgeving, wordt deze na enige jaren geëvalueerd en indien nodig op de punten waarop dat vereist wordt, gewijzigd.

Artikelsgewijs

Artikel I, onder A

Artikel 2.2 Definities

Door een andere opzet van de toepasselijkheid van deze afdeling op bedrijven en inrichtingen die werken met gevaarlijke stoffen, is het aantal begripsbepalingen drastisch teruggebracht. De volgende begrippen zijn nog opgenomen:

– aanwezigheid van gevaarlijke stoffen: de omschrijving van het begrip «aanwezigheid van gevaarlijke stoffen» is ontleend aan artikel 1 van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (hierna: Brzo 2015). Deze begripsbepaling geeft aan dat het bij de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen (het kan ook één gevaarlijke stof zijn) niet alleen gaat om de werkelijke aanwezigheid, maar ook om de verwachte aanwezigheid van dergelijke stoffen. De verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen is de hoeveelheid gevaarlijke stoffen die uitgaande van het reguliere productieproces in de regel ten hoogste in het bedrijf of de inrichting aanwezig kan zijn of kan ontstaan tijdens de verrichte processen. Ook de gevaarlijke stoffen die gevormd kunnen worden als gevolg van verlies van controle over daarin verrichte processen, vallen onder dit begrip, evenals opslag van die stoffen in het bedrijf of de inrichting. Voor de volledigheid zij hier opgemerkt dat het bij de begrippen bedrijf en inrichting gaat om de neutrale begrippen, zoals gebruikt in de arbowetgeving (zie artikel 1, vierde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet (hierna: Arbowet)). Het gaat niet om bijvoorbeeld het begrip inrichting van de milieuwetgeving.

Door een brand of door contact met water kunnen (al dan niet gevaarlijke) stoffen reageren, waarbij (andere) gevaarlijke stoffen ontstaan. Ook kunnen bij een ongeval (gevaarlijke) stoffen vrijkomen en onderling reageren waardoor (andere) gevaarlijke stoffen worden gevormd. Al deze gevaarlijke stoffen vallen onder dit begrip. Daarbij is van belang dat het begrip «aanwezigheid van gevaarlijke stoffen» alleen ziet op bepaalde hoeveelheden van die stoffen. Wanneer de hoeveelheid stoffen in het bedrijf of de inrichting niet boven de in een bij ministeriële regeling (de Arbeidsomstandighedenregeling (hierna: Arboregeling) vastgestelde lijst opgenomen drempelwaarden, in voorkomend geval met toepassing van de sommatieregel, kan komen, valt het bedrijf of de inrichting niet onder deze afdeling.

- gevaarlijke stof: dat zijn alle in een bij ministeriële regeling (de Arboregeling) vastgestelde lijst opgesomde stoffen met de bijbehorende drempelwaarden. De definitie van gevaarlijke stof in afdeling 2 van hoofdstuk 2 van het Arbobesluit is derhalve anders dan de definitie van hetzelfde begrip in artikel 1.1, vijfde lid, onder b, van het Arbobesluit. Denkbaar is dat een werkgever in de toekomst als gevolg van een wijziging van een tabel, behorend bij de Verordening (EG) Nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PbEU 2008, L 353), onder de werking van de ARIE-regeling komt te vallen of voor meer stoffen actie moet ondernemen c.q. maatregelen treffen. Een dergelijke wijziging treedt altijd in werking met inachtneming van een bepaalde overgangstermijn. De werkgever dient deze termijn dan te benutten om zijn bedrijf of inrichting "ARIE-proof" te maken.

- installatie: met deze begripsbepaling wordt aangesloten bij de omschrijving in artikel 1 Brzo 2015. Onder installatie wordt in ieder geval begrepen alle uitrusting, constructies, leidingen, machines, gereedschappen, spoorwegemplacements, laad- en loskades, aanlegsteigers voor de installatie, pieren, containerterminals, depots of soortgelijke, al dan niet drijvende constructies die nodig zijn voor de werking van die installatie. De omschrijving is niet beperkt tot vaste installaties. Ook mobiele installaties, voor zover zij in functionele, organisatorische of technische zin met het bedrijf of de inrichting verbonden zijn, worden daartoe gerekend. Voorbeelden hiervan zijn mobiele containers, met het bedrijf of de inrichting verbonden schepen, spoorwagons op het rangeerterrein van of bij het bedrijf of de inrichting, en voor verlading van gevaarlijke stoffen aanwezige tankwagons. Verder vallen onder het begrip installatie zowel bovengrondse als ondergrondse installaties, waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, gebruikt, gebezigd of opgeslagen.

- zwaar ongeval: het doel van deze afdeling is het voorkomen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, en de gevolgen van dergelijke ongevallen te beperken. Bepalend voor het begrip «zwaar ongeval» is het ontstaan van ernstig gevaar voor de veiligheid of gezondheid van de werknemers ten gevolge van calamiteiten met gevaarlijke stoffen. Dit ernstig gevaar ontstaat al bij het onbedoeld vrijkomen van de gevaarlijke stof(fen) uit de installatie, immers vanaf dat vrijkomen is er een kans dat de effecten zich voordoen. Met "gevaar" wordt in het kader van de ARIE-regeling bedoeld de intrinsieke eigenschap van een gevaarlijke stof of van een fysische situatie die potentieel tot schade voor de veiligheid of gezondheid van werkenden kan leiden. Ook is het volgens deze omschrijving niet relevant of de gevolgen direct merkbaar zijn of dat het enige tijd duurt voordat het ernstige gevaar ontstaat. Deze afdeling ziet anders dan het Brzo 2015 niet op ernstig gevaar voor de volksgezondheid of het milieu. Daarmee zou buiten de reikwijdte van de Arbowet (veilige en gezonde arbeidsomstandigheden van werknemers) worden gegaan.

Artikel 2.3 Toepasselijkheid algemeen

Onder de oude Afdeling 2 van hoofdstuk 2 van het Arbobesluit, Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie ter voorkoming en beperking van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen (hierna: ARIE-regeling) moest de werkgever bij aanwezigheid van een of meer gevaarlijke stoffen in een installatie in zijn bedrijf of inrichting, de hoeveelheid van die stof(fen) vermenigvuldigen met de in artikel 2.5 (oud)) vastgelegde omgevingsfactoren om zo, uitgesplitst naar type gevaarlijke stof (brandbaar, extreem toxisch en ontplofbaar, artikel 2.2 (oud)), de wettelijke grenswaarde te bepalen (artikel 2.4 (oud)) en daarmee te kunnen vaststellen of de ARIE-regeling van toepassing was op zijn bedrijf of inrichting (artikel 2.3 (oud)). Deze opzet werd door menig (kleinere) werkgever als lastig hanteerbaar ervaren en leverde mede daardoor voor de toezichthouder, de Inspectie SZW, in de praktijk uitvoerings- en handhavingsproblemen op.

Om die reden is, zoals reeds aangegeven in de paragraaf Algemeen, van die opzet afgestapt en gekozen voor een op grond van het eerste lid van artikel 2.3 bij ministeriële regeling (de Arboregeling) vast te stellen lijst, bevattende een paragraaf met CLP-categorieën en bijbehorende drempelwaarden; een paragraaf met overige specifieke stoffen binnen een categorie en bijbehorende drempelwaarden; en een paragraaf met de sommatieregel. Zie verder de paragraaf Algemeen van deze nota van toelichting. De werkgever ziet zo in één oogopslag of deze afdeling op zijn bedrijf of inrichting van toepassing is.

In het tweede lid van artikel 2.3 is, conform artikel 2.3, tweede lid (oud), bepaald dat de in deze afdeling opgenomen voorschriften eveneens van toepassing zijn op arbeidsplaatsen van de werkgever gelegen in de nabijheid van het bedrijfsterrein van het bedrijf of de inrichting. Hier dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan de situatie dat werknemers van een transportbedrijf laden en lossen op een locatie van de werkgever net buiten het bedrijfsterrein, denk aan treinen en schepen. Het gaat dan om het laden en lossen van gevaarlijke stoffen en het transport ervan naar het bedrijf of de inrichting van de ARIE-plichtige werkgever. Hoewel de arbeid feitelijk wordt verricht buiten het bedrijfsterrein, is deze werkgever verantwoordelijk voor deze arbeidsplaatsen. Ook deze activiteiten die worden verricht net buiten het bedrijfsterrein, zijn van belang voor de identificatie en beheersing van de veiligheidsrisico's van het bedrijf of de inrichting.

In het derde lid zijn bedrijven en inrichtingen in twee sectoren (deels) uitgezonderd:

- vervoersgebonden bedrijven en inrichtingen: deze categorie was, anders dan bij het Brzo 2015 (artikel 2, eerste lid), niet uitgezonderd in de oude ARIE-regeling. Wel gold er een lichter regime (artikel 2.3a (oud)). Zoals reeds opgemerkt in de paragraaf Algemeen, sluit de nieuwe ARIE-regeling veel meer aan bij het Brzo 2015. In verband daarmee is er voor gekozen om ook bij vervoersgebonden bedrijven en inrichtingen van het lichte regime van artikel 2.3a (oud) over te stappen op een categorale uitzondering, mits voldaan is aan de bij het Brzo 2015 gestelde randvoorwaarden.

Het gaat dan om vervoer over de weg, per spoor, over binnenwateren, over zee en door de lucht, waaronder wordt begrepen het laden, lossen en overbrengen van het ene naar een soortgelijke (bijvoorbeeld van schip/trein naar schip/trein) of een andere vervoersmodaliteit. Spoorwegemplacements en containerterminals, zijnde grotere, structurele laad-, los- en overslagpunten met meer risico's op een zwaar ongeval, vallen wel onder de ARIE-regeling. Bij spoorwegemplacements gaat het om onderdelen van hoofdspoorwegen die op grond van artikel 30 van het Besluit spoorverkeer zijn aangewezen als spoorwegemplacements (zie de artikelen 38 en 39 van de Regeling Spoorverkeer en de bijbehorende bijlage 6). Uiteraard voor zover daar wordt gerangeerd met gevaarlijke stoffen.

De vervoersactiviteiten met gevaarlijke stoffen zijn nu onder meer in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (hierna: Wvgs) geregeld. De meeste vervoersactiviteiten vinden plaats buiten het bedrijf of de inrichting. Laad- en losactiviteiten en tijdelijke opslag tijdens vervoer maken deel uit van het vervoer, maar zijn ook regelmatig onderdeel van

de activiteiten binnen een bedrijf of inrichting. Dit geeft reden tot afbakening van de grenzen van de toepasselijkheid van vervoersactiviteiten in deze afdeling. In artikel 2, vierde lid, Wvgs is opgenomen dat die wet niet van toepassing is op handelingen die betrekking hebben op vervoer dat uitsluitend plaatsvindt binnen een bedrijf of inrichting, tenzij het vervoer plaatsvindt over de openbare weg. Laad- en losactiviteiten en tijdelijke opslag tijdens vervoer kunnen ook deel uitmaken van een bedrijf of inrichting en daarmee onder de werking van deze afdeling vallen. Om te beoordelen of deze afdeling van toepassing is op een vervoersactiviteit, dient dus eerst feitelijk beoordeeld te worden of die activiteit onderdeel uitmaakt van het bedrijf of de inrichting en, als dat het geval is, of die vervoersactiviteit al dan niet is uitgezonderd op grond van onderdeel a. Bij de formulering van deze uitsluiting is de tekst van artikel 1 Brzo 2015 gevolgd.

Bij bedrijven of inrichtingen waar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend vervoershandelingen worden verricht, kan het voorkomen dat gevaarlijke stoffen kortstondig aanwezig zijn en dat deze activiteiten onder de uitsluiting in onderdeel a vallen. Om te bepalen of sprake is van «aan het vervoer gerelateerde tijdelijk opslag» dient bij het opslaan te zijn voldaan aan enkele voorwaarden die zijn opgenomen in vervoersregelgeving (Wvgs, Wet wegvervoer goederen). Hierbij moet worden gedacht aan de tijdelijke duur van de aanwezigheid van de stoffen, de bekendheid van de ontvanger en dat de stoffen niet uit de originele verpakking mogen worden gehaald. Wanneer aan deze vervoersvoorwaarden is voldaan worden de gevaren die het vervoer (mogelijk) met zich meebrengt voldoende beheerst en is het niet nodig daarop aanvullend het regime van deze afdeling toe te passen.

Bedrijven en inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden overgeslagen of tijdelijk (dat is conform de huidige situatie maximaal 2 x 24 uur) opgeslagen als onderdeel van het transport vallen niet onder de werking van deze afdeling. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan stuwadoorsinrichtingen. Zoals reeds opgemerkt blijven spoorwegemplacements en containerterminals onder de ARIE-regeling vallen.

Als daarentegen in dergelijke bedrijven tevens gevaarlijke stoffen worden opgeslagen uit een oogpunt van voorraadbeheer ter bewaring in opdracht van derden, met het oog op aflevering aan nog onbekende afnemers, of met het oog op aflevering aan bekende afnemers op termijn waarbij het vervoersproces duidelijk wordt onderbroken, worden ze wel aangemerkt als bedrijf of inrichting waarop deze afdeling van toepassing is, indien de daarbij behorende drempelwaarden worden overschreden. Dat geldt eveneens indien bij het vervoer de verpakking van de betrokken gevaarlijke stoffen waarop de gevaarsaanduiding en etikettering is aangebracht, wordt aangetast.

- arbeid verricht in de ondergrondse winningsindustrie en de winningsindustrie die delfstoffen wint met behulp van boringen (zowel on als off shore): in plaats van een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie moet voor deze industrieën een veiligheids- en gezondheidsdocument als bedoeld in de artikelen 2.42 en 2.42f Arbobesluit, worden opgemaakt. Deze uitzondering komt overeen met die van artikel 2.3b, eerste lid, onder c (oud).

- offshore ondergrondse gasopslag, waaronder begrepen specifieke opslaglocaties en locaties waar eveneens aan exploratie en exploitatie van delfstoffen wordt gedaan. Dit besluit is ten slotte, in navolging van artikel 2, eerste lid, onder f, Brzo 2015, niet van toepassing op offshore ondergrondse gasopslag, waaronder in specifieke opslaglocaties, en locaties waar eveneens aan exploratie en exploitatie van delfstoffen wordt gedaan. Deze uitsluiting is opgenomen om te voorkomen dat mijnbouwwerken in territoriale wateren onder de werking van deze afdeling vallen. De veiligheid van offshore mijnbouwactiviteiten is geregeld in richtlijn 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van Richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178) en geïmplementeerd in de Mijnbouwwetgeving.

Dit geldt ook voor de hierboven al besproken uitzondering betreffende arbeid verricht in de ondergrondse winningsindustrie en de winningsindustrie die delfstoffen wint met behulp van boringen (het offshore deel). Volledigheidshalve zij hier opgemerkt dat onshore ondergrondse gasopslag niet onder deze uitzondering valt. Aldus ook de situatie voor 1 juli 2022.

Artikel 2.4 Toepasselijkheid op Brzo-inrichtingen

Brzo-inrichtingen waren deels uitgezonderd van de oude ARIE-regeling (artikel 2.3 (oud)). Zoals reeds opgemerkt in paragraaf Algemeen, leidde dit soms tot discussie over welke regime, Brzo of ARIE, op een bedrijf of inrichting van toepassing was; of dat mogelijk geen van beiden van toepassing was. Daarmee was er ook onduidelijkheid over welke verplichtingen voor dat bedrijf of die inrichting golden. Dit werd onwenselijk geacht. Daarom is er in de nieuwe opzet voor gekozen Brzo-inrichtingen (zowel hogedrempel- als lagedrempelinrichtingen; zie artikel 1 Brzo 2015), voor zover gevaarlijke stoffen aanwezig zijn waarop de ARIE van toepassing is, volledig onder de werking van deze afdeling te brengen. Alle in deze afdeling opgenomen verplichtingen gelden ook voor dergelijke Brzo-inrichtingen.

Uiteraard is het niet de bedoeling om dergelijke Brzo-inrichtingen met de naleving van dubbele (nagenoeg) identieke systeemverplichtingen en regimes op te zadelen. In verband daarmee is in dit artikel aangeduid aan welke ARIE-verplichtingen Brzo-inrichtingen al geacht worden te voldoen, ervan uitgaande dat ze hun vergelijkbare verplichtingen uit hoofde van het Brzo 2015 correct nakomen.

In concreto betekent dit voor hogedrempelinrichtingen dat ze de volgende ARIE-verplichtingen niet meer behoeven te implementeren: de artikelen 2.5, 2.5a, 2.5b, 2.5c en 2.5d.

Voor lagedrempelinrichtingen gaat het om de volgende ARIE-verplichtingen: de artikelen 2.5, eerste lid, tweede lid, aanhef en onder a, derde lid, vierde lid en zesde lid, voor zover het gaat om het beleid, 2.5a, 2.5c, eerste lid, aanhef en onder a, b, voor zover het gaat om de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, en c, voor zover het gaat om de getroffen maatregelen, en 2.5d, eerste lid, aanhef en onder a, b, d en f.

Hier vallen dus buiten de scenario's en het intern noodplan. Daar hoeven lagedrempelinrichtingen niet in te voorzien op grond van het Brzo 2015.

Wel moesten lagedrempelinrichtingen scenario's en een intern noodplan opstellen conform de artikelen 2.5b, eerste lid, aanhef en onder b, en 2.5c Arbobesluit (oud) (zie artikel 2.3b, tweede lid (oud), Arbobesluit). Dat wordt gecontinueerd met de nieuwe ARIE-regeling.

Zoals reeds opgemerkt, veronderstelt dit wel dat deze Brzo-inrichtingen hun vergelijkbare verplichtingen uit hoofde van het Brzo 2015 correct nakomen. Dit wordt anders als niet blijkt te zijn voldaan aan deze voorwaarde.

In verband daarmee wordt in artikel 2.4 aangegeven dat de Brzo-inrichting wordt vermoed te hebben voldaan aan de ARIE-verplichtingen. Hiermee wordt aangegeven dat het gaat om een door de toezichthoudende instantie te weerleggen rechtsvermoeden. Dit betekent dat de Inspectie SZW wel kan optreden op grond van de ARIE-regeling, indien zij van mening is dat de Brzo-inrichting niet heeft voldaan aan zijn overeenkomstige Brzo-verplichtingen. Bij samenloop wordt primair gehandhaafd op grond van het Brzo 2015.

Brzo-inrichtingen moeten dus wel steeds voldoen aan de op de uitvoeringspraktijk toegespitste artikelen 2.5e (in bedrijf of inrichting werkzame andere werkgevers en zelfstandigen), 2.5f (naburige bedrijven of inrichtingen), 2.5g (ARIE-bedrijven of inrichtingen bedrijventerrein), 2.5h (melding gegevens aan toezichthouder), 2.5i (melding zwaar ongeval) en 2.5j (exploitatieverbod).

Artikel 2.5 Aanvullende voorschriften betreffende beleid inzake beheersing risico's zware ongevallen en risico-inventarisatie en -evaluatie

De in dit artikel voor de werkgever opgenomen verplichtingen om een veiligheidsbeleid op te zetten en te voeren, in dat kader een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie te maken en passende maatregelen te treffen gericht op het voorkomen van zware ongevallen en het beperken van de gevolgen ervan, komen inhoudelijk overeen met die opgenomen in artikel 2.5a, eerste lid (oud) en 2.5b (oud).

Artikel 2.5, eerste lid (veiligheidsbeleid), is ontleend aan artikel 2.5a, eerste lid (oud) en artikel 2,5, tweede lid (aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie), aan artikel 2.5b, eerste lid (oud). Artikel 2,5, derde, vierde en vijfde lid (maatregelen), zijn geherformuleerd met gebruikmaking van artikel 5, eerste en tweede lid, Brzo 2015 en artikel 10, vijfde lid, Rrzo.

Het in artikel 2.5a, tweede lid (oud), opgenomen veiligheidsbeheerssysteem is ondergebracht in een eigen artikel 2.5a.

Ingevolge de in het eerste lid opgenomen verplichting moet de werkgever allereerst de doelstellingen en beginselen van een (veiligheids)beleid gericht op het beheersen van de risico's van zware ongevallen opzetten en vaststellen. Het beleid bevat, in navolging van artikel 7, eerste lid, Brzo 2015, de verbintenis om de beheersing van de risico's van zware ongevallen continu te verbeteren en hoge beschermingsniveau's te waarborgen. Dit veiligheidsbeleid moet op schrift worden gesteld. Het veiligheidsbeleid wordt zoveel mogelijk geconcretiseerd, bijvoorbeeld door aan te geven welke maatregelen nodig zijn ter voorkoming en beperking van zware ongevallen. Het veiligheidsbeleid moet borg staan voor een hoog beschermingsniveau voor werknemers en andere aanwezigen en voorzien in passende, dat wil zeggen gericht op potentiële scenario's met zware ongevallen bij het bedrijf of de inrichting toegesneden, structuren en maatregelen.

Op grond van artikel 5 Arboret moet elke werkgever in een risico-inventarisatie en -evaluatie schriftelijk vastleggen welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich brengt en welke maatregelen zijn getroffen om deze risico's te beperken. In aanvulling op deze algemene verplichting worden in het tweede lid van artikel 2.5 voorschriften gegeven met betrekking tot een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie van de gevaren en risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Deze aanvullende verplichting is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onder c, Arboret op grond waarvan de werkgever maatregelen moet nemen ter voorkoming of beperking van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

De begrippen gevaar en risico zijn nauw met elkaar verbonden. Met het begrip «gevaar» wordt in het kader van de Arboreggeving bedoeld de intrinsieke eigenschap van een gevaarlijke stof of van een fysische situatie die potentieel tot schade voor de gezondheid van werkenden kan leiden. Het begrip «risico» wordt in de risico-inventarisatie en -evaluatie in kaart gebracht. Door aan te geven wat het scenario op gang brengt, met welke maatregelen het zware ongeval voorkomen wordt, welke effecten bestreden moeten worden en met welke maatregelen de effecten van het zware ongeval beperkt worden. De risico-inventarisatie en -evaluatie heeft ook een functie in het bepalen van de prioriteit waarmee ontbrekende maatregelen worden getroffen.

Op grond van het tweede lid, aanhef en onder a, dienen systematisch de gevaren en risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen geïdentificeerd en geëvalueerd te worden aan de hand van door de werkgever op te stellen procedures. Hierbij dienen allereerst de gevaren van de aanwezige gevaarlijke stoffen op systematische wijze in kaart te worden gebracht. De risico's worden geëvalueerd aan de hand van de criteria die in het veiligheidsbeleid zijn vastgelegd.

Op grond van het derde lid treft de werkgever vervolgens alle maatregelen die noodzakelijk zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de

veiligheid en gezondheid van de werknemers te beperken en legt deze maatregelen ook schriftelijk vast.

Op grond van het zesde lid worden bij ministeriële regeling (de Arboregeling) nadere eisen gesteld aan de beschrijving van de scenario's. Daarbij wordt aangesloten bij de artikelen 2.0a en 2.0b Arboregeling. Bij de inventarisatie van mogelijke gevaren en risico's voor de veiligheid en gezondheid van de werknemer, dient ook rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van «gewone stoffen», die volgens de definitie in artikel 2.2 niet onder de «gevaarlijke stoffen» vallen maar onder bepaalde omstandigheden van invloed zijn op het risico van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Met andere woorden: de aanwezigheid van deze «gewone» stoffen maakt de kans op een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen groter, of versterkt het effect ervan. Deze risico's kunnen direct betrekking hebben op de veiligheid en gezondheid van de werknemer, maar ook indirect door bijvoorbeeld het beschadigen van installaties met gevaarlijke stoffen. Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de opslag van «gewone» brandbare stoffen (zoals houtkrullen) in de buurt van gevaarlijke stoffen, of de mogelijkheid van stofexplosies van «gewone stoffen».

Op grond van het tweede lid, aanhef en onder b, moeten door de werkgever in het kader van de aanvullende risico-inventarisatie en –evaluatie scenario's worden beschreven. Op grond van het vijfde lid worden bij ministeriële regeling (de Arboregeling) nadere eisen gesteld aan de scenariobeschrijvingen. Een scenariobeschrijving geeft de relatie weer tussen mogelijke ongewenste gebeurtenissen en de maatregelen die zijn getroffen om deze ongewenste gebeurtenissen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken. Centraal in het scenario staat het ongewenst vrijkomen van gevaarlijke stoffen, het zogenoemde «loss of containment». Het scenario beschrijft steeds een initiële gebeurtenis die via een enkelvoudige lijn leidt tot het «loss of containment», en de gebeurtenis die als gevolg van het «loss of containment» (het effect). Bij de keuze van de scenario's wordt ook rekening gehouden met externe gevaren voor de installatie. Hiermee worden alle voorzienbare gevaren bedoeld die hun oorsprong buiten de installatie vinden. Hier kan gedacht worden aan de effecten van een explosie of brand in een nabijgelegen installatie of een nabijgelegen ander bedrijf of inrichting, overstroming van een nabijgelegen rivier en dergelijke. Tevens moet de beschrijving inzicht geven in de mogelijkheid van het optreden van dat scenario en het effect van een plaatsgevonden zwaar ongeval.

Een systematische benadering van de ongewenste gebeurtenissen impliceert de inventarisatie van alle mogelijke directe oorzaken die kunnen leiden tot een «loss of containment» (in ieder geval corrosie, erosie, externe belasting, impact, drukverschillen, temperatuurverschillen, trillingen en menselijke fouten tijdens gebruik, wijziging of onderhoud). In de beschrijving van het scenario moet de directe oorzaak expliciet worden vermeld.

Vervolgens moet de werkgever op grond van het derde lid alle (technische, organisatorische en procedurele, waaronder begrepen het veiligheidsbeheerssysteem) maatregelen treffen die noodzakelijk zijn om een zwaar ongeval te voorkomen (preventief) en om de gevolgen van een zwaar ongeval voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers te beperken (repressief). Deze maatregelen moet hij ook op schrift stellen.

In artikel 2.5b, tweede lid, (oud) was er een directe link tussen de te treffen maatregelen en de aanvullende risico-inventarisatie en –evaluatie. Die link is met artikel 2.5, derde lid, losgelaten. Niet omdat de aanvullende risico-inventarisatie en –evaluatie niet (meer) van belang zou zijn. Die hoort hier wel degelijk leidend te zijn. Maar om te voorkomen dat een werkgever zich kan verschuilen achter een onvolledige of ondeugdelijke aanvullende risico-inventarisatie en –evaluatie. Is daar sprake van dan verhindert dit lid niet dat hij toch de uit een oogpunt van de stand van de wetenschap

noodzakelijke maatregelen moet treffen. Laat hij dat na, dan kan de inspectie SZW handhavend optreden.

De werkgever moet te allen tijde kunnen aantonen aan de toezichthouder dat hij alle noodzakelijke (technische en organisatorische) maatregelen heeft getroffen (vierde lid). Tenslotte moet op grond van het vijfde lid uit de scenario's blijken dat de gevaren en risico's van zware ongevallen op adequate wijze worden beheerst met het complete stelsel van getroffen (technische en organisatorische) maatregelen.

Wat betreft de relatie tussen de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 5 Arbowet en de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, zij er op gewezen dat de onderhavige verplichtingen een specifieke invulling geven aan de risico-inventarisatie en -evaluatie waar het gaat om de aanwezigheid van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. De noodzakelijk te treffen nieuwe maatregelen die uit de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie voortvloeien, worden opgenomen in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 5, derde lid, Arbowet. Uit een oogpunt van overzichtelijkheid ware dit te doen in een aparte paragraaf. Hierbij gaat het om een operationalisering van de te treffen maatregelen. Dit kunnen zoals reeds opgemerkt, zowel technische, organisatorische als procedurele maatregelen zijn. In het aanvullend plan van aanpak vermeldt de werkgever op welke wijze en binnen welke termijn uitvoering wordt gegeven aan die maatregelen waarover in voorkomend geval ook overleg wordt gevoerd met het medezeggenschapsorgaan. Wanneer uit een geactualiseerde ARIE de noodzaak blijkt tot het treffen van aanvullende maatregelen, dan worden ook die maatregelen opgenomen in het plan van aanpak (aparte paragraaf).

Artikel 2.5a Nadere voorschriften betreffende veiligheidsbeheerssysteem

Voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, moet door de werkgever een veiligheidsbeheerssysteem worden opgezet en ingevoerd, dit als onderdeel van het bij het bedrijf of de inrichting gevestigde algemene/administratieve beheerssysteem. Deze verplichting ging in de oude ARIE-regeling schuil in artikel 2.5a, tweede lid (oud).

Het veiligheidsbeheerssysteem speelt een centrale en cruciale rol bij de ARIE-regeling en is daarom in de nieuwe opzet een prominentere plaats toebedeeld. Wat betreft de inrichting ervan is aangesloten bij de omschrijving van het veiligheidsbeheerssysteem in het Brzo 2015 of beter gezegd bij die van de onderliggende Seveso III richtlijn (bijlage III bij Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (PbEU 2012, L 197). De zwaarte van de invulling van de elementen van het veiligheidsbeheerssysteem wordt in de regel gebaseerd op de risico-inventarisatie en -evaluatie, op zodanige wijze dat het beheerssysteem is toegerust voor de specifieke risico's in het bedrijf of de inrichting. Het veiligheidsbeheerssysteem zal daarom in ieder geval moeten omvatten de organisatorische structuur, verantwoordelijkheden, gebruiken, procedures, procedés en hulpmiddelen die het mogelijk maken het beleid, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, vast te stellen en uit te voeren.

Bij ministeriële regeling (de Arboregeling) kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de inhoud van het veiligheidsbeheerssysteem. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de bij artikel 2.0 van de Arboregeling behorende bijlage I en de Guidelines on a Major Accident Prevention Policy and Safety Management System, as required by Council Directive 96/82/EC (SEVESO II).

Artikel 2.5b. Intern noodplan

Eenzelfde verplichting was al opgenomen in artikel 2.5a (oud).

Het intern noodplan wordt gebaseerd op de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, het veiligheidsbeheerssysteem (voor de volledigheid toegevoegd) en de getroffen maatregelen, en op schrift gesteld.

In het intern noodplan wordt informatie opgenomen die betrekking heeft op de uit te voeren maatregelen wanneer zich een zwaar ongeval heeft voorgedaan en die gericht zijn op het beperken en beheersen van zware ongevallen en de gevolgen ervan voor de werknemers en andere aanwezigen.

De aard en omvang van de te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de evaluatie van de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen binnen het bedrijf of de inrichting.

Bij ministeriële regeling op grond van het vijfde lid (de Arboregeling) zal nader bepaald worden welke gegevens en beschrijvingen in ieder geval in een intern noodplan moeten worden opgenomen en hoe de beproeving en evaluatie van het intern noodplan moeten geschieden. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bij artikel 2.0c Arboregeling behorende bijlage II. Hier kan bijvoorbeeld worden gedacht aan informatie over wie bevoegd is noodprocedures in werking te laten treden, wie de leiding en coördinatie van de maatregelen bij ongevallen heeft en de informatie aan werknemers en andere aanwezigen hoe te handelen bij calamiteiten. Voorts een beschrijving van maatregelen ter beheersing van de toestand en ter beperking van de gevolgen daarvan, met inbegrip van de beschikbare veiligheidsuitrusting en middelen.

Het intern noodplan dient zo vaak als nodig en ten minste eenmaal in de drie jaar in de praktijk te worden geëvalueerd, beoordeeld en zo nodig gewijzigd. Daarbij houdt de werkgever rekening met in het bedrijf of de inrichting toegepaste werk- en productiemethoden en de bij de externe hulpverleningsorganisaties, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel e, Arbowet, aangebrachte veranderingen van technische of organisatorische aard en veranderingen in het veiligheidsinzicht die voor de risico's van een zwaar ongeval belangrijke gevolgen kunnen hebben. Dit in navolging van artikel 11, tweede lid, Brzo 2015.

Op grond van het tweede lid wordt het medezeggenschapsorgaan, of bij het ontbreken hiervan, de betrokken werknemers, betrokken bij de opstelling van het intern noodplan. Volledigheidshalve zij vermeld dat het medezeggenschapsorgaan op grond van artikel 27 van de Wet op de ondernemingsraden (hierna WOR) instemmingsrecht heeft bij de vaststelling van het intern noodplan. Bij het ontbreken van een medezeggenschapsorgaan hebben de belanghebbende werknemers adviesrecht (artikel 35b, vijfde lid, WOR). Dit betreft ook werknemers van andere werkgevers, die op basis van een langlopende overeenkomst tot opdracht of aanneming van werk in het bedrijf of de inrichting werkzaam zijn (artikel 1, derde lid, WOR).

Verder is het van belang dat de maatregelen op basis van het intern noodplan helder worden gecommuniceerd met de eigen werknemers, langdurig gedetacheerde werknemers en ingezette zelfstandigen, andere aanwezigen, deskundigen en diensten die de werkgever ondersteunen bij het arbeidsomstandighedenbeleid, alsmede bedrijfshulpverleners en externe hulpverleningsinstanties. Op grond van het vierde lid moet de werkgever al deze personen, diensten en instanties in staat stellen kennis nemen van het interne noodplan. Zo nodig moeten de eigen werknemers, langdurig gedetacheerde werknemers en ingezette zelfstandigen, worden geïnstrueerd over de door hen bij het verrichten van de werkzaamheden te treffen dan wel in acht te nemen maatregelen.

Artikel 2.5c Wijzigingen en periodieke evaluatie

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 2.5d (oud). Artikel 2.5d (oud) was echter te zeer gefocust op veranderende toegepaste arbeidsprocedures en productiemethoden en veiligheidsinzichten (stand van de wetenschap). Er kunnen ook andere (technische of organisatorische) aanleidingen zijn voor wijziging. De aanhef van het eerste lid van artikel 2.5c sluit daarom meer aan bij het nieuwere artikel 9, eerste lid, Brzo 2015. In geval van "wijziging van een installatie, de opzet of organisatie van

het bedrijf of de inrichting, een proces dan wel de aard of fysische vorm van of de hoeveelheden gevaarlijke stoffen" die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de veiligheidsrisico's, is het van belang dat het veiligheidsbeleid, de aanvullende risico inventarisatie en -evaluatie, het veiligheidsbeheerssysteem, de scenariobeschrijvingen, het intern noodplan en de getroffen maatregelen opnieuw worden beoordeeld en indien nodig herzien.

Vervolgens worden de (preventieve) maatregelen om zware ongevallen te voorkomen en de (repressieve) maatregelen bij calamiteiten zo nodig herzien.

De gewijzigde maatregelen worden opgenomen in het plan van aanpak (aparte paragraaf; zie de toelichting bij artikel 2.5b), wat met zich mee brengt dat ook een termijn moet worden aangegeven waarbinnen deze maatregelen worden genomen. Los van de eventuele wijzigingen, bedoeld in het eerste lid, wordt op grond van het tweede lid, de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie eenmaal in de vijf jaar uitgevoerd. Bij deze periodieke beoordeling worden de scenario's geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. Verder worden de risico's geëvalueerd, dat wil zeggen dat bijvoorbeeld de laatst verrichte veiligheidstudies weer moeten worden bekeken en zo nodig opnieuw uitgevoerd. Indien uit deze evaluaties nieuwe maatregelen voortvloeien, worden deze wederom opgenomen in het plan van aanpak (aparte paragraaf).

Artikel 2.5d Deskundige bijstand

Eenzelfde verplichting was al opgenomen in artikel 2.5f (oud). Alle elementen van de ARIE-regeling (beleid, aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, beschrijving van de scenario's en noodplan) moeten schriftelijk vastgelegd moeten worden. In artikel 14 Arbowet is aangegeven dat de werkgever zich ten aanzien van de uitvoering van wettelijke verplichtingen laat bijstaan door deskundigen. In het derde lid van artikel 14 is een aantal verplichtingen opgenomen ten aanzien waarvan de werkgever zich in elk geval laat bijstaan door deskundigen. Hier gaat het bijvoorbeeld om het verlenen van medewerking aan het verrichten en opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie als bedoeld in artikel 5 van de wet.

In aanvulling op artikel 14, derde lid, is in artikel 2.5d voorgeschreven dat met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde taken de werkgever zich ook laat bijstaan door een arbodeskundige. Het is voor een adequate preventie met betrekking tot zware ongevallen van eminent belang dat de verplichtingen van de werkgever in het kader van deze afdeling op een kwalitatief hoog niveau worden nagekomen. Dit brengt met zich mee dat professionele ondersteuning bij de uitvoering van de bedoelde taken onontbeerlijk is.

Artikel 2.5e In bedrijf of inrichting werkzame andere werkgevers en zelfstandigen

Op grond van dit artikel moeten de werkgever, die het ARIE-plichtige bedrijf of de ARIE-plichtige inrichting exploiteert, en de mede in het bedrijf of de inrichting werkzame andere werkgevers en zelfstandigen samenwerken bij de naleving van deze afdeling. Het artikel betreft naast de veiligheid en gezondheid van de in de onderneming werkzame werknemers, de veiligheid en gezondheid van de ook betrokken zzp-ers en alleen werkende werkgevers. Dergelijke samenwerkingsverplichtingen zijn niet nieuw; in dit verband kan bijvoorbeeld worden verwezen naar artikel 3 Brzo 2015, dat een vergelijkbare samenwerkingsverplichting bevat voor de exploitant van een Brzo-inrichting en de aldaar werkzame andere werkgevers en zelfstandigen, artikel 19, eerste lid, Arbowet, alwaar iets vergelijkbaars is geregeld voor gevallen waarin sprake is van meer dan één werkgever, en artikel 2.29 Arbobesluit, dat ziet op zzp-ers werkzaam in de bouw. Dit laat, zoals ook is aangegeven, onverlet de voor deze werkgevers en zelfstandigen krachtens het Arbobesluit geldende eigen verplichtingen (zie de artikelen 9.1, en 9.5).

Artikel 2.5f Naburige bedrijven of inrichtingen

Eenzelfde verplichting was al opgenomen in artikel 2.5f (oud).

Een zwaar ongeval kan ook effecten hebben bij al dan niet ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen die zich bevinden in de buurt van het bedrijf of de inrichting waar het zware ongeval zich voordoet. Om naburige werkgevers in staat te stellen passende maatregelen ter bescherming van hun werknemers te nemen, is in dit artikel een informatieverplichting opgenomen.

De informatieverplichting voor de werkgever beperkt zich niet tot naburige bedrijven of inrichtingen waar een «domino-effect» (dat is het cumulatieve effect dat ontstaat wanneer één gebeurtenis (hier een incident met een gevaarlijke stof bij een bedrijf) een keten van vergelijkbare gebeurtenissen veroorzaakt) kan optreden, maar geldt voor alle naburige bedrijven en inrichtingen binnen de voorzienbare reikwijdte van de effecten van het zware ongeval (zoals overdruk, hitte en toxiciteit). De werkgever moet uit eigen beweging gegevens verstrekken aan naburige bedrijven en inrichtingen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de veiligheidsrisico's bij die bedrijven of inrichtingen. Dat met op voor de situatie passende wijze geschieden, bijvoorbeeld schriftelijk, elektronisch of via een voorlichtingssessie. Op grond van artikel 5 Arbowet is iedere werkgever verplicht gebruik te maken van deze informatie omtrent veiligheidsrisico's van naburige bedrijven en inrichtingen voor het eigen arbobeleid.

Het gaat om globale informatie over de relevante veiligheidsrisico's. Hier valt te denken aan informatie over de aard van het gevaar (bijvoorbeeld een toxische gaswolk), direct waarneembare effecten (bijvoorbeeld de stof werkt prikkelend op de ademhaling) en een advies over te nemen maatregelen (bijvoorbeeld binnen blijven).

Uiteraard is het niet aan de orde dat op grond van dit artikel bedrijfsgeheimen of staatsgeheime informatie in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur openbaar worden gemaakt.

Bij het beoordelen van een mogelijk risico voor naburige bedrijven en inrichtingen kan ook gebruik worden gemaakt van informatie die al voor handen is naar aanleiding van verplichtingen uit milieuwetgeving. Als die informatie niet voorhanden is, zal een kwalitatieve inschatting gemaakt moeten worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van het instrument «domino-effecten», of grootste effect scenario's. Het tweede lid maakt het mogelijk bij ministeriële regeling nadere regels te stellen.

Artikel 2.5g Bedrijven of inrichtingen op bedrijventerrein

Artikel 2.5g ziet op de relatie van een ARIE-plichtige werkgever en al dan niet ARIE-plichtige naburige bedrijven en inrichtingen. Denkbaar is ook de situatie van meer ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen in eenzelfde gebied, veelal bedrijventerrein. Dat een dergelijke situatie de nodige gevolgen kan hebben voor de aard en omvang van veiligheidsrisico's voor deze bedrijven en inrichtingen en hun omgeving (met name domino-effecten) en voor de invulling en naleving van hun verplichtingen op grond van deze afdeling, moge duidelijk zijn. Vandaar dat voor dergelijke bedrijven en inrichtingen is gekomen tot aanvullende verplichtingen ter zake van de onderlinge samenwerking en gezamenlijke voorlichting van de omgeving. Daarbij is ook gekeken naar artikel 8, derde en vierde lid, Brzo 2015 dat ziet op Brzo-inrichtingen in door de Minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen regio's.

Op praktische gronden, er zijn veel meer ARIE-plichtige bedrijven, die ook nog eens veel meer verspreid gevestigd zijn, is er voor gekozen de onderhavige aanvullende samenwerkings- en voorlichtingsverplichtingen toe spitsen op, en zo te beperken tot een kleiner, duidelijk afgebakend gebied, te weten het bedrijventerrein.

De in het eerste lid opgenomen omschrijving van bedrijventerrein maakt duidelijk dat het een terrein is dat met name ruimte biedt aan vestigingen voor handel, nijverheid en dienstverlening. Het terrein dient een functionele of ruimtelijke eenheid te vormen. Dat laatste is het geval als een terrein een geografische eenheid vormt. De naamgeving van

een terrein is niet bepalend: denkbaar is dat verschillende aan elkaar grenzende terreinen een aaneengesloten geheel vormen. Indien een terrein onderbroken wordt door infrastructuur of bebossing, wordt het als een aaneengesloten terrein beschouwd als het toch als zodanig functioneert. Een bedrijventerrein wordt als functioneel verbonden beschouwd indien sprake is van ruimtelijk-economische samenhang tussen de geografisch niet aaneengesloten delen van het bedrijventerrein en van een integrale, programmatische aanpak van het bedrijventerrein, blijkend uit het masterplan.

Ingevolge het tweede lid zijn op hetzelfde bedrijventerrein gevestigde ARIE-plichtige werkgevers verplicht om (risico-)informatie onderling uit te wisselen. De ARIE-plichtige werkgever van een belendend(e) bedrijf of inrichting zal dergelijke extra (risico-) informatie waarschijnlijk nodig hebben bij het opstellen van zijn preventiebeleid, de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, de beschrijving van de scenario's, zijn veiligheidsbeheerssysteem, en het intern noodplan om rekening te kunnen houden met in het bijzonder mogelijke domino-effecten. De ARIE-plichtige werkgevers moeten onderling bepalen welke gegevens van de ander relevant zijn om die domino-effecten te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken.

In het derde lid is bepaald dat op hetzelfde bedrijventerrein gevestigde ARIE-plichtige werkgevers moeten samenwerken om het publiek en naburige bedrijven en inrichtingen voor te lichten. Bij de laatste groep in aanvulling op de verplichting van artikel 2.5e. Het gaat hier met name omwonenden en naburige bedrijven en inrichtingen die kunnen worden getroffen door domino-effecten. Zij kunnen door middel van de voorlichting nagaan wat de gevolgen kunnen zijn voor henzelf, hun medewerkers en hun klanten in geval zich een zwaar ongeval voordoet bij een ARIE-plichtig bedrijf of inrichting en zo nodig maatregelen nemen. In de praktijk zullen de ARIE-plichtige werkgevers de voorlichting aan het publiek geven via een open dag of door het verstrekken van informatie over hun bedrijven en inrichtingen via sociale media.

Artikel 2.5h Melding aan toezichthouder algemeen

Een vergelijkbare verplichting was al opgenomen in artikel 2.5g (oud). De daarin vervatte opsomming schoot op een aantal belangrijke punten echter te kort. Bij de actualisering van het eerste lid van artikel 2.5g (oud) is gebruik gemaakt van de in artikel 6, eerste lid, Brzo 2015 opgenomen opsomming van gegevens die de exploitant van een Brzo-inrichting het bevoegd gezag moet verstrekken.

De onderdelen a, c en d zijn scherper geherformuleerd. De onderdelen b, e, f, g en h zijn nieuw. Ter zake is zoveel mogelijk aangesloten bij artikel 6 Brzo 2015. De in dit artikel opgesomde gegevens dienen ongevraagd en zo spoedig mogelijk te worden verstrekt door de werkgever.

Onderdeel e vereist de gegevens die nodig zijn om de gevaarlijke stoffen, die aanwezig zijn of kunnen zijn in het bedrijf of de inrichting, te kunnen indelen overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EG) Nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PbEU 2008, L 353).

In onderdeel f is bepaald dat de lijst waarop de hoeveelheden, aard en de fysische vormen van de in het bedrijf of de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen, bedoeld in artikel 2.2, onderdeel a, staan vermeld, moet worden overgelegd aan de inspectie SZW. De fysische vorm, bijvoorbeeld vloeibaar, gas of damp, kan mede bepalend zijn voor het gevaar dat de stof met zich meebrengt.

Onderdeel h ziet op aspecten in de naaste omgeving van een bedrijf of inrichting die een (grote) invloed kunnen hebben op de gevolgen van een zwaar ongeval, of zelfs het ongeval kunnen veroorzaken. Alle informatie over de omgeving van het bedrijf of de inrichting dient ingevolge dit onderdeel te worden gemeld. Hierbij moet gedacht worden aan een breed scala van (externe) factoren. Het gaat onder meer om, in voorkomend

geval, gegevens over naburige bedrijven en inrichtingen, alsook over bedrijven en inrichtingen die buiten het toepassingsgebied van deze afdeling vallen, gebieden en ontwikkelingen die de bron kunnen zijn van of het risico of de gevolgen van een zwaar ongeval of van domino-effecten kunnen vergroten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een naburige Brzo-inrichting maar ook om een naburig LPG-station dat bij een brand of een explosie extra gevaar voor een ongeval op kan leveren. Verder kunnen naburige gebouwen of evenementen waar veel mensen verblijven, de gevolgen van een zwaar ongeval vergroten. Uit de omschrijving volgt dat ook natuurlijke factoren relevant zijn. Zo kan een overstroming de normale bedrijfsvoering onmogelijk maken en daardoor het gevaar vergroten. De genoemde voorbeelden vormen geen limitatieve opsomming. De werkgever dient alle relevante factoren en gegevens te vermelden.

Voor de actualisering van het tweede lid van artikel 2.5g (oud) is aangesloten bij artikel 6, vijfde lid, Brzo 2015. Bij wijziging van deze gegevens en bij wijzigingen van technische of organisatorische aard die belangrijke gevolgen hebben voor de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen en bij definitieve sluiting of ontmanteling moet de werkgever, zoals ook het geval was onder de oude ARIE-regeling, zo spoedig mogelijk een nieuwe melding doen (tweede lid, onder a en b).

Nieuw zijn artikel 2.5h tweede lid, onder c, en derde lid. Om discussies over het wel of niet van toepassing zijn van de ARIE-verplichtingen en switchen te voorkomen is het primair aan de werkgever om aan te geven dat deze verplichtingen van toepassing zijn. Zolang de werkgever ter zake geen andere mededeling aan de Inspectie SZW doet, kan deze er vanuit gaan dat de ARIE-verplichtingen gelden.

Is de werkgever een andere mening toegedaan, dan dient hij daarvan zo spoedig mededeling te doen aan de Inspectie SZW. Vanaf de dag na de dag van ontvangst van de melding gaat dan de in het derde lid vermelde termijn van dertig dagen lopen. Dit geldt ook bij een mededeling van definitieve sluiting of ontmanteling. Deze termijn bewerkstelligt enerzijds dat het bedrijf of de inrichting niet door een enkele mededeling van het ene op het andere moment onder zijn ARIE-verplichtingen uitkomt, dat wil zeggen blijft zorgen voor een ARIE-proof afbouw/sluiting, en geeft anderzijds de Inspectie SZW de ruimte voor onderzoek of het bedrijf of de inrichting inderdaad niet meer ARIE-plichtig is. Is de Inspectie SZW van oordeel dat het bedrijf of de inrichting nog steeds ARIE-plichtig is, dan moet ze dit binnen de termijn van 30 dagen onderbouwd schriftelijk meedelen aan de werkgever. Ligt er na afloop van die termijn geen onderbouwd schriftelijk oordeel van de Inspectie SZW, dan is deze afdeling niet meer op het bedrijf of de inrichting van toepassing. Dit laat uiteraard onverlet, dat de Inspectie SZW in de toekomst weer van oordeel kan zijn dat het bedrijf of de inrichting vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen zoals bedoeld in artikel 2.2, wel onder de werking van deze afdeling valt en de werkgever aan de daarin opgenomen verplichtingen moet voldoen.

Artikel 2.5i Melding zwaar ongeval

Voor de werkgever bij een zwaar ongeval geldt uiteraard de meld- en registratieplicht betreffende arbeidsongevallen op grond van artikel 9 Arbowet. Maar deze plicht is niet toegesneden op de ernst en omvang van de hier aan de orde zijnde situaties. Met onderhavige specifieke aanvullende meldplicht wordt in deze ommissie voorzien. Deze meldplicht en de verschillende onderdelen daarvan zijn ontleend aan artikel 20 van de Regeling risico's zware ongevallen. De in dit artikel opgesomde gegevens dienen ongevraagd en direct te worden verstrekt aan de inspectie SZW.

Artikel 2.5j Exploitatieverbod

Deze verplichting heeft zijn grondslag in artikel 6, eerste lid, onderdeel e, Arbowet. Eenzelfde verplichting was reeds opgenomen in artikel 2.5 h (oud). De inbedrijfstelling en exploitatie van een bedrijf of inrichting of een deel daarvan is verboden indien en

zolang de werkgever de in dit artikel vermelde essentiële verplichtingen in de sfeer van de voorkoming van zware ongevallen of ter beperking van de gevolgen daarvan, niet of onvoldoende is nagekomen.

Bij overtreding van dit verbod kan door de inspectie SZW proces-verbaal worden opgemaakt, indien nodig met toepassing van artikel 28 Arbowet (stillegging van werk).

Artikel I, onderdeel B

Artikel 2.5e bevat een nieuwe verplichting voor de in het bedrijf of de inrichting werkzame andere werkgevers en zelfstandigen tot onderlinge samenwerking en tot samenwerking met de werkgever die het ARIE-plichtige bedrijf of de ARIE-plichtige inrichting exploiteert. Dit noopt ook tot wijziging van artikel 9.5, eerste lid, Arbobesluit, waarin de Arbo-verplichtingen voor zelfstandigen en alleenwerkende werkgevers zijn opgenomen. Via de nieuwe artikelen 9.9c en 9.9d is de niet-naleving van deze verplichting dan te sanctioneren. Zie ook de toelichting bij artikel I, onderdelen C, D en E.

Artikel I, onderdelen C, D en E

De nieuwe artikelen 9.9c en 9.9d bevatten een eigen handhavingsregime en sanctiestelsel voor wat betreft het niet naleven van de ARIE-verplichtingen. Om die reden zijn deze verplichtingen geschrapt in artikel 9.9a, eerste lid.

Onderstaande opzet sluit, zoals reeds is op gemerkt in de paragraaf Algemeen, aan bij het duale stelsel van het Brzo 2015.

Artikel 33, eerste en tweede lid, Arbowet maakt het mogelijk om de niet-naleving van de op artikel 6 van die wet gebaseerde verplichtingen te handhaven en sanctioneren langs zowel strafrechtelijke weg (als strafbaar feit in de zin van de Wed) als bestuursrechtelijke weg (overtreding in de zin van de Awb). Er is dan sprake van een gemengd (dual) stelsel. De concrete keuze vindt plaats in overleg tussen de Inspectie SZW en het Openbaar Ministerie aan de hand van criteria, zoals de aard en ernst van de overtreding, de (maatschappelijke) gevolgen en eerste keer of recidive.

Artikel 9.9c, eerste lid, bepaalt dat niet-naleving van de ARIE-verplichtingen een strafbaar feit (in de zin van de Wed) oplevert. Het tweede lid bepaalt dit ook geldt voor overtreding van aan een vrijstelling of ontheffing verbonden voorschriften. In artikel 9.9d, eerste lid, is aangegeven dat de niet-naleving van de ARIE-verplichtingen ook als overtreding in de zin van de Awb wordt aangemerkt, zodat tevens (bij wijze van alternatief) een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Enige uitzondering is, gezien de ernst van de overtreding (een bedrijf of inrichting dat/die van wege de aard/omvang van de arboweddige tekortkomingen niet (meer) actief behoort te zijn), de niet-naleving van artikel 2.5j (het exploitatieverbod). Het tweede lid bepaalt dit ook voor overtreding van aan een vrijstelling of ontheffing verbonden voorschriften. In de praktijk wordt, zoals dat ook het geval is bij het Brzo 2015, als regel bestuursrechtelijk gehandhaafd en gesanctioneerd. Niettemin moet strafrechtelijke handhaving van de ARIE-verplichtingen mogelijk zijn in die gevallen waarin sprake is van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Via artikel 9.10c juncto 9.10a, derde lid, zijn overtredingen van artikel 9.9d, eerste lid, in voorkomend geval te kwalificeren als ernstige overtredingen.

De kwalificatie ernstige overtreding leidt er ingevolge artikel 34, zesde lid, Arbowet toe dat de bestuurlijke boete bij recidive extra wordt verhoogd, als zowel de eerste als latere overtreding als ernstig zijn gekwalificeerd. Daarnaast leidt artikel 34, negende lid, Arbowet er toe dat bij het opleggen van bestuurlijke boetes wordt uitgegaan van een recidivetermijn van tien in plaats van vijf jaar.

Op grond van artikel 34, zevende en achtste lid, Arbowet wordt bij het vaststellen van recidive niet alleen gekeken naar dezelfde overtreding, maar ook naar een soortgelijke overtreding. Dit geldt niet alleen voor de bestuurlijke boete, maar ook voor de preventieve stillegging (zie hieronder bij artikel 9.10a, eerste lid). Ingevolge artikel 9.10c zal bij ministeriele regeling (de Arboregeling) verder worden uitgewerkt wanneer sprake is van een soortgelijke overtreding. Artikel 6 Arbowet en de hierop gebaseerde ARIE-regeling kennen een grote diversiteit aan verplichtingen en verboden die bij overtreding tot het opleggen van een boete kunnen leiden en die qua ernst en aard verschillend kunnen zijn.

Via het reeds genoemde artikel 9.10a dient bij recidive of een ernstige overtreding naast de strafrechtelijke of bestuursrechtelijke sanctionering een bevel tot tijdelijke stillegging van de werkzaamheden te worden uitgevaardigd.

Artikel 28a Arbowet regelt de bevoegdheid om, nadat voor een eerste overtreding een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt, stillegging van werkzaamheden in het vooruitzicht te stellen. Bij de eerste herhaling van dezelfde of een soortgelijke overtreding wordt ingevolge het eerste lid als regel een waarschuwing gegeven. Bij de volgende herhaling volgt een bevel tot tijdelijke stillegging als bedoeld in artikel 28a Arbowet (eerste lid). Bij een ernstige overtreding kan dat al na de eerste overtreding (tweede lid).

In het vierde lid is aangegeven dat van een preventieve stillegging kan worden afgezien als de aard van de overtreding of de met de overtreding samenhangende omstandigheden of de gevolgen van de stillegging van werkzaamheden daartoe aanleiding geven. Het kan bijvoorbeeld gaan om een overtreding van een administratieve verplichting of de omstandigheden waaronder de overtreding heeft plaatsgevonden. De gevolgen van de stillegging kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de veiligheid van de werksituatie of op het feit dat een eventuele stillegging van de werkzaamheden onevenredig grote maatschappelijke gevolgen heeft, of om bedrijven of inrichtingen waarbij risico's voor de veiligheid verbonden zijn in geval van het stilleggen of weer opstarten van werkzaamheden.

Verder worden geen waarschuwing gegeven en geen bevel tot stillegging opgelegd indien voor de overtreding een boetenormbedrag geldt dat lager is dan een bij ministeriele regeling vastgesteld bedrag (thans 4500 euro, artikel 8.29b Arboregeling). Overigens wanneer geen preventieve stillegging wordt toegepast, is dat geen reden om een bestuurlijke boete achterwege te laten.

Artikel I, onderdeel F

Via aanpassing van artikel 9.10 wordt ook de mogelijkheid geopend om bij niet-naleving van de in artikel 9.9, eerste lid, genoemde bepalingen zo nodig met toepassing van de Awb en artikel 28b Arbowet, een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te kunnen leggen.

Artikelen II en III

Artikel II, eerste lid

De nieuwe ARIE-regeling treedt in zijn algemeenheid in werking per 1 juli 2022 (artikel III).

Er worden voor nieuwe bedrijven (vanaf 1 juli 2022 in bedrijf te stellen of te bouwen) die gaan werken met gevaarlijke stoffen, maar ook voor diverse bij de inwerkingtreding van dit besluit al bestaande bedrijven, die door een wijziging van de lijst gevaarlijke stoffen en nieuwe drempelwaarden thans onder het bereik van de nieuwe ARIE-regeling vallen, echter een groot aantal nieuwe verplichtingen geschapen. Denk aan het opstellen en implementeren van beleid, het verrichten van een aanvullende risico- inventarisatie en evaluatie, het opstellen van scenario's, het ontwikkelen en invoeren van een veiligheidsbeheerssysteem en het opstellen van een intern noodplan. Dit alles met

ondersteuning van gecertificeerde arbodeskundigen en in voorkomend geval na overleg en met instemming van de medezeggenschap. Dit vraagt uiteraard enige capaciteit en tijd. Om die reden treden de artikelen 2.5, eerste, tweede, vijfde en zesde lid, 2.5a, 2.5b, 2.5c, eerste lid, aanhef en onder a en b, en tweede lid, van de nieuwe ARIE-regeling niet meteen in werking voor deze werkgevers, maar krijgen zij tot een jaar na inwerkingtreding van de nieuwe ARIE-regeling (1 juli 2023), de tijd voor het implementeren ervan.

Concreet betreft het de volgende bedrijven en inrichtingen:

- bedrijven of een inrichtingen waarop op 30 juni 2022 hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbobesluit niet van toepassing was en waarop dit besluit op of na de dag van inwerkingtreding van dit besluit wel van toepassing is.

- bedrijven of inrichtingen die in bedrijf worden gesteld of worden gebouwd op of na de dag van inwerkingtreding van dit besluit.

De overige verplichtingen en artikelen van de nieuwe ARIE-regeling zijn wel direct van toepassing op deze bedrijven en inrichtingen. Te noemen zijn de meldplicht van artikel 2.5g, het treffen van de veiligheidsmaatregelen, bedoeld in artikel 2.5, derde en vierde lid (met ondersteuning van de deskundige bijstand, bedoeld in artikel 2.5d), de samenwerking met andere in het bedrijf of de inrichting werkzame werkgevers en zelfstandigen (artikel 2.5e), de uitwisseling van informatie met andere bedrijven en inrichtingen (de artikelen 2.5f en 2.5g, de algemene meldplicht (artikel 2.5h) de melding van zware ongevallen (artikel 2.5i) en het exploitatieverbod (artikel 2.5j).

Artikel II, tweede lid

Zowel de scenario's als het intern noodplan zijn thans meer afgestemd op die van het Brzo 2015. Om die reden krijgen alle op 30 juni 2022 al ARIE-plichtige bedrijven en inrichtingen (waaronder Brzo-lagedrempelinrichtingen) tot een jaar na inwerkingtreding van de nieuwe ARIE-regeling de tijd om de scenario's en het intern noodplan op orde te brengen.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees